

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen Euroopan unionin ydinaseettomien jäsenvaltioiden, Euroopan atomienergiayhteisön ja Kansainvälisen atomienergiajärjestön välisen ydinaseiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta tehtyyn sopimukseen liittyvän lisäpöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä sekä laiksi ydinenergiain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 5/2000 vp Euroopan unionin ydinaseettomien jäsenvaltioiden, Euroopan atomienergiayhteisön ja Kansainvälisen atomienergiajärjestön välisen ydinaseiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta tehtyyn sopimukseen liittyvän lisäpöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä sekä laiksi ydinenergiain muuttamisesta. Eduskunta, jolle ulkoasiainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 3/2000 vp, on päättänyt

hyväksyä Itävallan tasavallan, Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Suomen tasavallan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Portugalin tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan, Euroopan atomienergiayhteisön ja IAEA:n välisen ydinaseiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta tehtyyn sopimukseen liittyvän lisäpöytäkirjan.

Samalla eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Itävallan tasavallan, Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Suomen tasavallan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Portugalin tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan, Euroopan atomienergiayhteisön ja IAEA:n välisen ydinaseiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta tehtyyn sopimukseen liittyvän lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Wienissä 22 päivänä syyskuuta 1998 allekirjoitetun Itävallan tasavallan, Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan,

Suomen tasavallan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Portugalin

tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan, Euroopan atomienergiayhteisön ja IAEA:n välisen ydinaseiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta tehtyyn sopimukseen liittyvän lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Laki

ydinenergiain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 11 päivänä joulukuuta 1987 annetun ydinenergiain (990/1987) 2 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta, 63 §:n 1 momentin 1, 5 ja 6 kohta ja 2 momentti, 68 §:n 2 momentin 4 kohta, 73 §:n 2 momentin 4 kohta ja 76 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 68 §:n 2 momentin 4 kohta laissa 1271/1988, sekä

lisätään 2 §:n 1 momenttiin uusi 6 kohta, 8 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, ja 63 §:n 1 momenttiin uusi 7 ja 8 kohta ja uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

4) jäljempänä 3 momentissa mainituissa tapauksissa siinä tarkoitettujen:

a) aineiden hallussapitoon, valmistukseen, luovutukseen, vientiin ja tuontiin;

b) laitteiden ja laitteistojen hallussapitoon, valmistukseen, kokoamiseen, luovutukseen, vientiin ja tuontiin; sekä

c) ydinenergia-alan tietoaoneiston hallussapitoon, luovutukseen, vientiin ja tuontiin;

5) asetuksella säädettävissä tapauksissa, muualla kuin Suomessa toteutettavan, 1—4 kohdassa tarkoitettua toimintaa koskevan yksityisoikeudellisen sopimuksen tekemiseen ja toteuttamiseen vieraan valtion, ulkomalaisen tai ulkomaisen yhteisön kanssa, jos sopimuksella on merkitystä ydinaseiden leviämisen kannalta tai siihen kohdistuu Suomen tekemien ydinenergia-alan kansainvälisen sopimusten velvoitteita; sekä

6) valtioneuvoston asetuksella säädettävissä tapauksissa ydinsulkusopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta teh-

tyyn sopimukseen liittyvän lisäpöytäkirjan (SopS /) 18 artiklan a kohdan mukaiseen ydinpolttoainekiertoon liittyvään tutkimus- ja kehittämistyöhön.

8 §

Velvollisuus hakea lupa

Lupaa ei kuitenkaan tarvita 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Luvan hakemisen sijasta toiminnanharjoittajan on vuosittain tehtävä säteilyturvakeskukselle asetuksella tarkemmin säädettävä ilmoitus.

63 §

Valvontaoikeudet

Säteilyturvakeskuksella on tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä sekä Suomea velvoittavissa ydinenergia-alan kansainvälisissä sopimuksissa edellytettyä valvontaa varten oikeus:

1) tarkastaa ja tarkkailla 2 §:n 1 momentin 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja tässä tarkoituksessa päästä sinne, missä selaista toimintaa harjoitetaan, samoin kuin suorittaa siellä valvonnan edellyttämiä mittauksia, ottaa ja saada näytteitä sekä asentaa valvonnan edellyttämiä laitteita;

5) velvoittaa se, joka harjoittaa 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa, antamaan vahvistettujen kaavojen mukaiset raportit samoin kuin muut tarvittavat tiedot ja ilmoitukset ja pitämään vahvistettujen kaavojen mukaista materiaalkirjanpitoa ja käyttökirjanpitoa, sekä tarkastaa nämä kirjanpidot;

6) antaa kiinteistöä koskevia turvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä toimenpitekieltoja, milloin kiinteistöllä on 3 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tiloja;

7) päästä ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellista valvontaa varten sinne, missä on harjoitettu sellaista 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa, jossa on käytetty ydinaineita, malmeja tai malmirikasteita, samoin kuin suorittaa siellä valvonnan edellyttämiä mittauksia, ottaa ja saada näytteitä sekä asentaa valvonnan edellyttämiä laitteita; sekä

8) ottaa ympäristönäytteitä ja käyttää säteilyn havaitsemiseen ja mittaamiseen tarkoitettuja laitteita ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellista valvontaa varten, jotta voidaan varmistua siitä, että 2 §:n 1 momentin mukaista toimintaa ei harjoiteta luvattomasti ja että annetut tiedot pitävät paikkansa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja valvontaoikeuksia ei kuitenkaan ole asuntona käytetyssä tilassa.

Edellä 1 momentin 1, 2, 5, 7 ja 8 kohdassa säädetty koskee myös Suomea velvoittavien lailla voimaan saatettujen ydinenergian rauhanomaista käyttöä koskevien sopimusten sekä ydinsulkusopimuksen III artiklan 1 ja 4 kohdan täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen (SopS 55/1995) ja Amerikan yhdysvaltojen kanssa ydinenergian rauhanomaisesta käytöstä tehdyn sopimuksen (SopS 37/1992) edellyttämässä laajuudessa Suomen hallituksen hyväksymiä Kansainvälisen atomienergiajärjestön ja Euroopan atomienergiayhteisön tarkastajia sekä muita henkilöitä, jotka säteilyturvakeskuksen edustajan läsnäollessa suorittavat edellä tarkoitetuissa sopimuksissa tarkoitettua valvontaa.

68 §

Virka-apu ja takavarikko

Asianomaisella poliisiviranomaisella on valta kaappa- ja teollisuusministeriön tai säteilyturvakeskuksen pyynnöstä toimittaa kotietsintä tai henkilöntarkastus tässä laissa tarkoitetun, vastoin tämän lain säännöksiä

4) hallussapidetyn, valmistetun, kootun, luovutetun, maahantuodun tai maasta vietäväksi yritetyn aineen, laitteen, laitteiston tai ydinenergia-alan tietoaineiston

löytämiseksi sekä valta määrätä sellainen ydinlaitos taikka kulkuväline, jossa se on, samoin kuin edellä tarkoitettu malmi, malmirikaste, ydinaine, ydinjäte, aine, laite, laitteisto tai tietoaineisto pantavaksi takavarikkoon. Takavarikko on voimassa, kunnes 73 §:n nojalla vireille pantu takavarikoidun omaisuuden menettämistä koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu tai tuomioistuimien taikka asianomainen poliisiviranomainen virka-apua pyytäneen viranomaisen esityksestä toisin määrää.

73 §

Menettämisseuraamus

Tämän lain 72 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rikoksen johdosta voidaan vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä:

4) hallussapidetty, valmistettu, koottu, luovutettu, maahan tuotu tai maasta viety aine, laite, laitteisto tai ydinenergia-alan tietoaineisto tai sen arvo

tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetettyksi.

76 §

Luvanvaraisuudesta vapautetun ilmoitusvelvollisuus ja ilman lupaa tapahtuva ydinenergian käyttö

Mitä tässä laissa säädetään luvanhaltijan velvollisuuksista ja viranomaisen valvonta-

ja pakkokeinoista luvanhaltijaan nähden, sovelletaan myös siihen, joka toimii vastoin 8 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa tai harjoittaa 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

_____

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2000

_____